

SMS – Safety Management System

Lotnictwo charakteryzuje się ogromnym, skokowym postępowaniem technologicznym osiągniętym na przestrzeni ostatniego wieku. Postęp taki, nie byłby możliwy bez równoległych osiągnięć w zakresie kontroli i redukcji zagrożeń dla bezpieczeństwa lotnictwa. Biorąc pod uwagę niebezpieczeństwa, jakie wiążą się z wystąpieniem urazów lub szkód w lotnictwie, osoby związane z lotnictwem od samego początku dążyły do zapobiegania wypadkom. Poprzez zdyscyplinowane stosowanie najlepszych praktyk w zakresie zarządzania bezpieczeństwem, nastąpił znaczny spadek częstotliwości rozmiaru zdarzeń w lotnictwie.

KONCEPCJA BEZPIECZEŃSTWA

Aby zrozumieć zarządzanie bezpieczeństwem, konieczne jest określenie, co kryje się pod pojęciem „bezpieczeństwo”. W zależności od przyjętego punktu widzenia, koncepcja bezpieczeństwa lotniczego może mieć różne konotacje, takie jak:

- a) zerowa liczba wypadków (lub poważnych wypadków), pogląd szeroko przyjmowany przez podróżnych;
- b) brak niebezpieczeństwa bądź ryzyka, tzn. czynników, które powodują bądź jest prawdopodobne, że spowodują szkodę;
- c) stosunek pracowników do niebezpiecznych czynności i okoliczności (odzwierciedlający „bezpieczną” kulturę korporacyjną),
- d) stopień, w jakim ryzyko istniejące w lotnictwie określane jest jako „akceptowalne”,
- e) proces identyfikacji zagrożeń i zarządzania ryzykiem,
- f) kontrola przypadkowej szkody (dotycząca osoby, mienia bądź szkody wyrządzonej w środowisku).

Mimo iż eliminacja wypadków (lub poważnych wypadków) byłaby pożądana, osiągnięcie stuprocentowego bezpieczeństwa jest nieosiągalne. Awarie i błędy będą w dalszym ciągu występować, pomimo wszelkich wysiłków zmierzających, aby im zapobiec. Nie można zagwarantować, że jakiegokolwiek działania podejmowane przez człowieka lub system stworzony przez człowieka będą całkowicie bezpieczne, tzn. wolne od ryzyka. Bezpieczeństwo to pojęcie względne, a w „bezpiecznym” systemie istniejące ryzyko jest akceptowalne.

Bezpieczeństwo coraz częściej postrzegane jest jako zarządzanie ryzykiem. W ten sposób, dla potrzeb niniejszego Podręcznika, bezpieczeństwo rozumiane jest w następujący sposób:

Bezpieczeństwo, to stan, w którym ryzyko wyrządzenia szkody osobie lub mieniu jest zredukowane do akceptowalnego poziomu, znajduje się poniżej takiego poziomu i jest utrzymywane na takim akceptowalnym poziomie lub poniżej jego poprzez ciągły proces identyfikacji zagrożeń i zarządzania ryzykiem.